

WagnerVrienden VZW

Elisabethlaan 278

8400 OOSTENDE

info@wagnervrienden.be

www.wagnervrienden.be

www.facebook.com/
wagnervrienden

Ondernemingsnummer:
0846.548.989

Rekeningnummer:
BE28 3631 0687 2620
BIC BBRUBEBB

In dit nummer:

Komende activiteiten p.3

De WagnerVrienden raden aan... p.5

De WagnerVrienden waren er ook... p.10

Colofon p.16

WagnerNieuws

Nummer 4

Maart-April 2013

Voorwoord door de voorzitter

Beste WagnerVrienden

De programmatie 2013-2014 van Amsterdam en Parijs zijn bekend. In de Bastille (Parijs), herneemt men in mei 2014 de mooie *Tristan* van Peter Sellars en de videokunstenaar Bill Viola. Geen Waltraud Meier ditmaal, wel Violetta Urmana als Isolde en Robert Dean Smith als Tristan. Er is een zondagvoorstelling, op 4 mei 2014.

In de Nederlandse Opera rondt men in het seizoen 2013-2014 de *Ring* af met *Siegfried* en *Götterdämmerung*. De WagnerVrienden zijn van plan om één van deze voorstellingen bij te wonen, misschien in sa-

menwerking met de Franstalige Wagnerianen.

Ik wil hier ook De Zaterdagmatinee in het Concertgebouw Amsterdam vermelden. Zaterdag 22 februari 2014 is er een interessant Wagnerconcert met Petra Lang en "onze" deFilharmonie onder de deskundige leiding van Edo de Waart. Niet te missen!

Maar het Wagnerevenement voor ons de komende maanden is *Parsifal* in de Vlaamse Opera. We zijn heel blij dat de dramaturg Piet De Volder voor ons reeds een tipje van de sluier heeft gelicht en ons ingewijd heeft in de visie van de Vlaamse Opera op dit

werk. Na de Gentse première is er op zondag 21 april een "day after", waarbij we enkele artiesten hebben uitgenodigd.

Dat Wagner emoties blijft losmaken, bewijst de Berlijnse première van *Götterdämmerung* van Guy Cassiers, waarbij het zelfs tot ongeregelheden kwam.

-Bernard Huyvaert

Links:

www.operadeparis.fr

www.dno.nl

www.concertgebouw.nl

Vergeet de volgende data niet:

- ◆ 21 april: ParsifalDag
- ◆ 28 april: Uitstap naar de Nederlandse Opera (*Die Walküre*)
- ◆ 1 juni: WagnerActiviteit#4 (Gent) - Chris Van De Wauw

Richard Wagner 2013

Ondertussen is het Wagnerjaar uit de startblokken geschoten. Tal van initiatieven worden u aangeboden... Denken we bijvoorbeeld ook aan de serie op Klara "Weg van Wagner". Hieronder kunt u een overzicht vinden van onze eigen activiteiten en speciale activiteiten georganiseerd door andere organisaties speciaal voor dit jubileumjaar.

Eigen activiteiten:

- 15 maart: WagnerActiviteit#3 (Gent) – Piet De Volder
- 21 april: Parsifaldag (Gent)
- 28 april: Uitstap naar de Nederlandse Opera (*Die Walküre*)
- 1 juni: WagnerActiviteit#4 (Gent) – Chris Van De Wauw

Activiteiten georganiseerd door anderen:

- 26 maart—5 april: *Parsifal*: De Vlaamse Opera (Antwerpen)
- 29 maart: Traditionele *Parsifal*-vertoning op groot scherm: Wagnergenootschap Nederland (de Brakke Grond Amsterdam)
- 30 maart: Film Winifred Wagner: Cinema Zuid & de Vlaamse Opera (Antwerpen)
- 20—28 april: *Parsifal*: De Vlaamse Opera (Gent)
- 27 april: Symposium Verdi-Wagner: De Vlaamse Opera (Gent)
- 12 mei: European Opera Days Verdi/Wagner: De Munt (Brussel)
- 15—19 mei: *Tragedy of a Friendship*: De Vlaamse Opera (Antwerpen)
- 23—25 mei: *Tragedy of a Friendship*: De Vlaamse Opera (Gent)
- 31 augustus—7 september: *C(h)oeurs*: De Munt (Brussel)

Richard Wagner

1813 · 2013

Komende activiteiten

De vzw WagnerVrienden organiseert op regelmatige basis speciale activiteiten voor zijn leden: lezingen, ontmoetingen, uitstappen, ... Tijdens het seizoen 2012-2013 besteden we speciale aandacht aan *Parsifal* naar aanleiding van de nieuwe productie in de Vlaamse Opera.

ParsifalDag | Zondag 21 april | Gent ('t Vosken)

De dag na de Gentse première van *Parsifal*, organiseren we een "Parsifal(namid)Dag" waarbij we u een interview, gemodereerd door Erna Metdepenninghen, voorschotelen. De gasten zijn niet de minsten: Werner Van Mechelen en Susan Maclean. Werner Van Mechelen moeten we wellicht niet meer aan u voorstellen. Deze bas-bariton mag toch wel beschouwd worden als een van de bekendste hedendaagse Belgische operazangers. Hij maakt in de Vlaamse Opera zijn debuut als Amfortas, zijn droomrol. In de (nabije) toekomst zullen we ook nog andere activiteiten met hem organiseren. De Amerikaanse mezzosopraan Susan Maclean zingt Kundry in Antwerpen en Gent. Zij is vooral bekend van haar optredens in Bayreuth, waar ze de voorbije jaren Kundry en Ortrud zong. Dit wordt voor u ook de ideale gelegenheid om over deze eigenzinnige productie na te kaarten en ervaringen uit te wisselen. Deze "day after" vormt een niet te missen orgelpunt van ons drieluik rond *Parsifal* na de lezingen door David Vergauwen en Piet De Volder.

Programma:

12u30 - 13u00 Onthaal en aperitief

13u00 - 14u30 Middagmaal

14u30 - 16u00 Gesprek met Werner Van Mechelen en Susan Maclean, gemodereerd door Erna Metdepenninghen

Praktische info:

> **Wanneer:** Zondag 21 april, vanaf 12u30

> **Waar:** 't Vosken (naast het NT Gent): Sint-Baafsplein 19
9000 Gent

't Vosken is centraal gelegen en is goed bereikbaar met de wagen en het openbaar vervoer. Vanuit het station Gent Sint-Pieters neemt u tram 1 tot aan de Korenmarkt. Enkele parkings bevinden zich op loopafstand: Center Parking, Kouter en Reep.

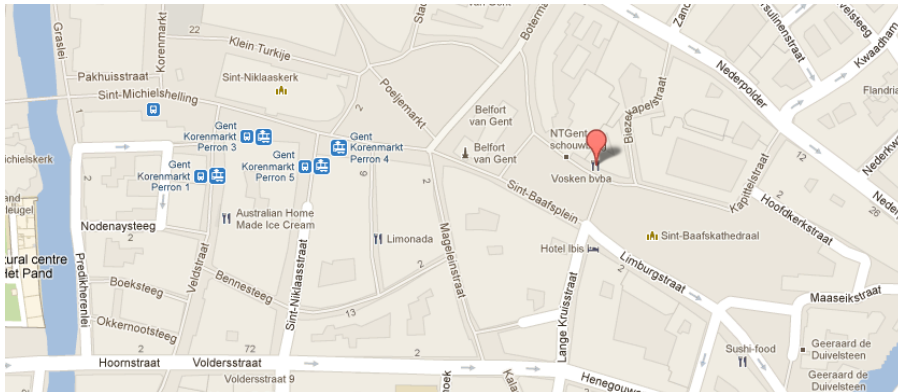

© Vlaamse Opera

Ontmoet enkele
zangers uit de
productie de
dag na de
Gentse
première...

Susan Maclean

- > **Prijs:** Interview: gratis (leden); € 5 (niet-leden)
De maaltijd kost €15 (Vol-au-vent of Waterzooi met vis), excl. dranken.
- > **Inschrijvingen:** Gelieve uw deelname aan de maaltijd en uw keuze te melden voor 15 april via een e-mail aan info@wagnervrienden.be.

© Annemie Augustijns; Repetitiebeeld Parsifal; Werner Van Mechelen (Amfortas)

Die Walküre in Amsterdam

De WagnerVrienden trekken dit seizoen twee keer naar Amsterdam in samenwerking met onze partners: de Vrienden van de Vlaamse Opera en de Vrienden van de Munt. Voor onze uitstap op 28 april naar *Die Walküre* hebben we geen tickets meer, maar leden die over een eigen ticket beschikken, kunnen nog mee met de bus. Onze bus vertrekt uit Gent en Antwerpen. Volgend seizoen zullen we opnieuw naar Amsterdam trekken voor *Götterdämmerung*. Meer hierover in de volgende nieuwsbrieven.

- > **Datum:** Zondag 28 april: *Die Walküre*
- > **Prijs:** € 30 (enkel bus heen en terug)
- > **Inschrijvingen:** Contacteer zo snel mogelijk info@wagnervrienden.be

De WagnerVrienden raden aan...

De vzw WagnerVrienden selecteert regelmatig voor zijn leden interessante producties, boeken of activiteiten die we enkel maar van harte kunnen aanraden. Hier vind je ook de activiteiten georganiseerd door onze partnerverenigingen zoals Amarant en de Vlaamse Opera.

Winifred Wagner: *Die Geschichte des Hauses Wahnfried*

Opera+ is een programma in samenwerking met de Vlaamse Opera. De geprogrammeerde films hebben een thematisch of visueel verband met operaproducties van de Vlaamse Opera. *Winifred Wagner* van Jürgen Syberberg wordt vertoond naar aanleiding van de 200ste verjaardag van Richard Wagner

Een interview met de toen 78-jarige, in Engeland geboren Winifred Wagner-Klindworth (1897-1980), weduwe van Richard Wagners zoon Siegfried. Ze praat honderduit over haar leven op Wahnfried, het huis van de Wagners in Bayreuth, de familiale ruzies, haar leiding na de dood van haar man van de Bayreuther Festspiele, haar relatie met Hitler en haar mening over de dirigenten en de kunstenaars met wie ze moest werken.

Haast de hele film bestaat uit medium close-ups of hoofdshots van Winifred die

totaal onbevungen tegen Syberberg en de camera praat en zo een onvervangbaar historisch getuigenis brengt over de familie Wagner en 60 jaar Duitse geschiedenis.

Ze staart naar ons en vertelt zonder verpinken dat Hitler 'een vriendelijke oom was... zeer aardig tegen de kinderen' en dat als hij vandaag opnieuw zou binnenstappen ze 'even blij en gelukkig zou zijn hem te zien als vroeger'.

We vertonen de integrale, vijf uur durende versie. Korte pauze halverwege.

> 1975 - 302 minuten

> Duits gesproken, Engelse ondertitels

> Zaterdag 30 maart, 18u, Cinema Zuid

> Tickets: €5/€3

> Meer info: www.vlaamseopera.be

Speciale vertoning
van dit diepgaande
interview naar
aanleiding van het
Wagnerjaar!

Winifred Wagner

Verdi-Wagner Symposium

In 2013 vieren we de 200ste verjaardag van de geboorte van twee operagiganten: **Richard Wagner** en **Giuseppe Verdi**. Naar aanleiding van dit dubbel jubileumjaar, organiseert de Vlaamse Opera op zaterdag 27 april een heus symposium.

Zowel Wagner, als Verdi waren doordrongen van de idee dat opera in wezen drama is en dat muziek het drama moet dienen. Beiden speelden een cruciale rol in de politieke eenmaking van respectievelijk Duitsland en Italië, maar opereerden binnen een operasysteem dat nationale grenzen ruimschoots oversteeg. Met Richard Wagners *Parsifal*, nieuw muziektheater rond de verhouding Wagner-Nietzsche (*Tragedy of a Friendship*) en het *Requiem* van Verdi op het programma, wil de Vlaamse Opera, in samenwerking met de Universiteit Gent en de Koninklijke Vereniging voor Muziekgeschiedenis, de twee componisten in de schijnwerpers plaatsen. Centraal staat de wisselwerking tussen de operatalen van beide componisten.

Programma (onder voorbehoud):

9:45 – 10:00 Ontvangst

10:00 – 10:15 Verwelkoming en inleiding van de sprekers

10:15 – 11:05 Giuseppe Verdi & Richard Wagner: politiek, muziek & theater

Lezing door **Mary Ann Smart** (University of California, Berkeley):

Vormärz/ Risorgimento: kunst en revolutie bij Verdi en Wagner rond 1848

11:05 – 11:20 Koffiepauze

Vanuit een grondiger kennis van het transnationale 19de-eeuwse operaleven verschijnen de oeuvres van Verdi en Wagner in een nieuw perspectief. Centraal staat ook de wisselwerking tussen de operatalen van beide componisten. Het symposium biedt niet alleen een platform aan wetenschappers als **Gundula Kreuzer** (auteur van *Verdi and the Germans*) en **Mary Ann Smart** (auteur van *Mimomania: Music and Gesture in Nineteenth-Century Opera*) maar ook aan theatermaker **Jan Fabre** en **Moritz Eggert**, drijvende krachten achter *The Tragedy of a Friendship*.

> Voertaal: Engels

> Zaterdag 27 april, 9u45–18u00, Vlaamse Opera Gent (Redoutezaal)

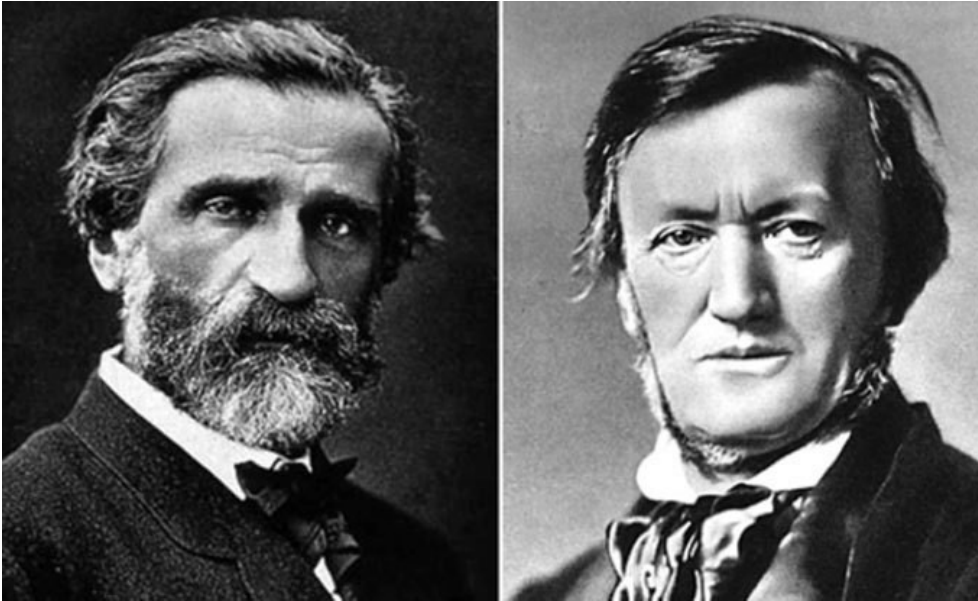
> Tickets: €10/€8 (Vrienden van de Vlaamse Opera)

> Meer info: www.vlaamseopera.be

Focus op twee operagiganten!

11:20 – 12:10 Lezing door **Gundula Kreuzer** (Yale University):

Wagner, Verdi en het doek: het concept van het muziekdrama bij Verdi en Wagner

12:10 – 12:30 Vragenronde na de lezingen

12:30 – 14:00 Lunch

14:00 – 14:45 Verdi en Wagner in de hedendaagse operapraktijk

Tatjana Gürbaca (Oper Mainz; regisseur van *Parsifal*) in gesprek met Hoofddramaturg **Luc Joosten**. Filmprojectie van interview met **Peter Konwitschny** (regisseur).

14:45 – 15:15 Muzikaal intermezzo met **Geert Callaert** (piano) en **Nico Declerck** (harmonium): *Verdi en Wagner in transcripties; 'Verdi Transcriptions'* (selectie) van Michael Finnissy. Toelichting door dramaturg **Piet De Volder**.

15:15 – 16:00 Verdi en Wagner als inspiratiebron voor hedendaags muziektheater
Rondetafelgesprek met **Jan Fabre, Moritz Eggert, Alain Platel & Stefan Hertmans** over de producties *Tragedy of a Friendship* en *C(h)oeurs*. Moderator: **Stefan Hertmans** (auteur en tekstschrijver van *Tragedy of a Friendship*).

16:00 – 16:30 Debat en vragenronde met alle sprekers

16:30 – 16:45 Slotbeschouwing door Prof. Dr. **Francis Maes** (UGent).

17:00 – 18:00 Afsluitende receptie.

DVD *Ring des Nibelungen* (MET) | Francis Van Rossum

De spectaculaire *Ring* vanuit de Metropolitan Opera, die velen onder ons hebben kunnen zien in de cinemazalen, is nu verkrijgbaar op DVD.

Supplementair is een DVD *Wagners dream*, eigenlijk the making of.

Dirigenten: James Levine, Fabio Luisi

Regie: Robert Lepage

Artiesten:

Bryn Terfel: Wotan

Deborah Voigt: Brünnhilde

Stephanie Blythe: Frika

Jonas Kaufmann: Siegmund

Hans-Peter König: Hagen

Jay Hunter Morris: Siegfried

Eric Owens: Alberich

Gerhard Siegel: Mime

Eva-Maria Westbroek: Sieglinde

E.a.

Der Ring des Nibelungen

Uitgebracht bij

“Deutsche

Grammophon”

Prijs: ca. € 105 (Blu-

ray); € 87 (gewone

DVD)

© Metropolitan Opera

2013-2014: Enkele aanraders

Momenteel worden onze brievenbussen bestookt met de nieuwe programma's van de operahuizen. De meeste huizen zijn de grootmeester niet vergeten. Wij zetten voor u enkele aanraders op een rijtje:

> **Amsterdam:** *Der Ring des Nibelungen* (H. Haenchen, P. Audi) – Reprise

Siegfried: 31/08 > 21/09; Cast: Stephen Gould, Thomas Johannes Mayer, Werner Van Mechelen, Catherine Naglestad, ...

Götterdämmerung: 14/11 > 30/11; Cast: Stephen Gould, Werner Van Mechelen, Catherine Foster, ...

Complete cyclus: 29/01 > 14/02

> **Londen (ROH):** *Parsifal* (A. Papano, S. Langridge) – Nieuwe productie

Cast: Simon O'Neill, Angela Denoke, René Pape, Gerald Finley, Willard White

30/11 > 18/12

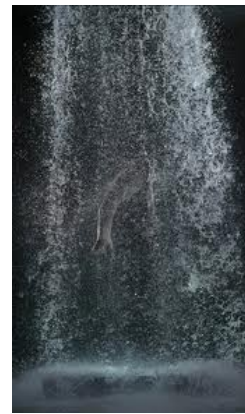
> **Parijs (ONP):** *Tristan und Isolde* (P. Jordan, P. Sellars, B. Viola) – Reprise

Cast: Robert Dean Smith, Violeta Urmana, Franz Josef Selig, ...

08/04 > 04/05

> Ook in **de Munt** komt Wagner even aan bod. Daar herneemt men immers begin september *C(h)oeurs* van Alain Platel. In deze dansvoorstelling gebruikt hij fragmenten uit opera's van Verdi en Wagner (*Lohengrin*, *Tannhäuser* en *Die Meistersinger von Nürnberg*). Deze productie was reeds eerder in Madrid (Teatro Real) en Brugge (Concertgebouw) te zien.

31/08 > 07/09

© Bill Viola

Scène uit *C(h)oeurs*; © Teatro Real

De WagnerVrienden waren er ook...

In deze rubriek willen we onze leden een overzicht bieden van enkele persoonlijke impressies van een bijgewoonde voorstelling. Wens je zelf ook je mening hier te laten publiceren, dan mag je ons steeds jouw tekst toesturen per e-mail.

Guillaume Tell in Amsterdam | Chris Dekeyser

Maanden keken we ernaar uit...Al op de Stichtingsvergadering, 26 mei van vorig jaar, rijpte het idee en werd onmiddellijk de afspraak gemaakt om de Mystery guest van die dag, Maestro Paolo Carignani, aan het werk te gaan zien als dirigent bij de uitvoering van *Guillaume Tell* in Amsterdam. Dat het voor een vereniging als de Wagnervrienden eens niet Wagner, maar G. Rossini zou zijn, was voor niemand een probleem.

Zondagochtend, 7u45 stonden naast de bus ook onze altijd trouwe voorzitter en zijn secretaris hun opwachting te maken. Sommigen doken al gauw in een hoekje om een eventueel te korte nachtrust in te halen. Anderen voelden zich al direct kiplekker, maar kakelen als een kip?...neen, dat zat er op dat vroege uur niet onmiddellijk in.

Met een 'deutsche pünktlichkeit', hoe kan het anders onder Wagnervrienden?, vertrok de bus, richting Brussel. Afspraak aan de parking afrit E40 in Groot-Bijgaarden. Daar bleek er toch een probleem voor iemand om de juiste plaats van afspraak te vinden. Wij zaten hoog en droog in onze bus, gezellig te keuvelen en/of te slapen. Voor de bestuursleden verstreek de tijd minder rustig. Maar eind goed, al goed. De bus kon verder...niet zonder dat Ingeborg van de vrienden van

De Munt (ja ook van hen was er een delegatie mee) eerst nog eens een zwart voertuig ging checken dat zich 'verdacht' gedroeg, tzt. zich ophield op de plaats waar net voordien onze bus halt hield. "Je weet nooit dat er nog iemand in zit die ook mee wou naar Amsterdam.."

Volgende halte: hotel Scandic in Antwerpen. Een aantal van de kou verkleumde mensen kwamen bibberend maar opgelucht, met een grote glimlach de bus op. Eindelijk waren ze opgehaald en kon de reis écht beginnen.

Ingeborg herhaalde nog eens haar verwelcoming en deed een aantal praktische mededelingen. Meteen wisten we dat we ons later op de dag aan een surprise mochten verwachten. Mijn vermoeden dat het om een "meet and greet" zou gaan met onze Maestro, werd later bevestigd. Yes!

Onze voorzitter Bernard onderhield ons, vakkundig als altijd, over Rossini en zijn werk. Veel interessante weetjes doorspekten zijn betoog. En dan Amsterdam! Iedereen verspreidde zich om in kleinere gezelschappen een resto te vinden waar men goed en vrij snel kon bediend worden. Want niemand wou te laat zijn voor de ultieme afspraak van die dag : Rossini's *Guillaume Tell* !

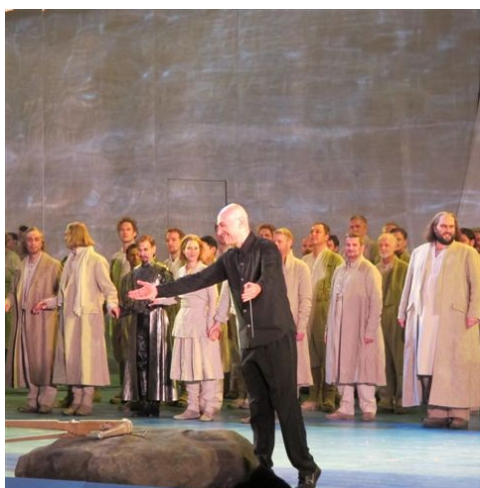
Scène uit *Guillaume Tell*; © Ruth Walz

Een sublieme ervaring en toonbeeld van schoonheid, zowel in stemmen, als in sfeer op en rond het podium. Aan het einde ontroerd door de eerlijkheid die het geheel uitstraalde. Maestro Paolo Carignani had zijn troepen uitstekend geleid.

En dan! De 'meet and greet'! Backstage werden we door de vrienden van de Nederlandse Wagnergenootschap begeleid en troffen we de maestro himself aan. Zoals altijd was hij heel open en beminnelijk, geen kapsones, maar uiterst eenvoudig en met een grote glimlach com-

municerend. Een fijn moment om deze dag (bijna) mee af te sluiten.

Want we hadden nog de terugreis voor de boeg. Ingeborg had voor lekker smakende sandwiches gezorgd, Stefan zorgde ervoor dat er niemand met dorst naar huis moest en na een ommetje via Breda waar Ann, de violiste, liever de trein nam naar huis, kwamen we voldaan en wel thuis... de laatste klanken van Guillaume Tell nog in ons hoofd en hart aanwezig...

Enkele impressies van het stormachtige onthaal van de cast en de ontmoeting achteraf met onze ambassadeur Maestro Paolo Carignani.

Guillaume Tell in Amsterdam (bis) | Bernard Huyvaert

Guillaume Tell uit 1829 is een weinig gespeelde opera. Het werk stelt hoge eisen aan de zangers en aan het koor. Bovendien is het heel lang. Toch is het werk historisch heel belangrijk, want samen met de *Muette de Portici* staat het aan de wieg van een genre dat furore zou maken in de Franse opera van de 19e eeuw, de “grand opéra”. Een vaak terugkerend thema in de “grand opéra” is het conflict tussen plicht en liefde, tussen patriottisme en persoonlijke gevoelens.

Toen de WagnerVrienden vernamen dat het werk gegeven werd in De Nederlandse Opera, besloten we, samen met De Vrienden van de Munt, een bus in te leggen naar Amsterdam.

Onze verwachtingen werden niet bedreven. Een schitterende regie van Pierre Audi, die een complex verhaal in een relatief eenvoudige, gestileerde setting bracht. Indrukwekkend was het schip dat voortdurend uit de hoogte tevoorschijn kwam. Maar wat mij vooral bijblijft is de manier waarop Audi de zangers en vooral het koor regisseert.

Ook muzikaal verdient de uitvoering alle lof. De schitterende bas van Nicola Alaimo geeft aan het personage van Willem Tell een heroïsch karakter. John Osborn (tenor) speelt en zingt Arnold, de jonge Zwitser, wiens patriottisme wordt gecompromitteerd door zijn liefde voor de Habsburgse prinses Mathilde. Zonder moeilijkheden zong hij de aria “Sombre forêt”, waarmee de oorspronkelijke uitvoerder, Adolphe Nourrit, zo’n moeite had. Opvallend was ook de prestatie op van de Letse Marina Rebeka (Mathilde, sopraan).

Paolo Carignani, “onze” Carignani, leidde van het begin tot het einde het werk in goede banen. Hij is één van de belacanto-specialisten van het moment.

Guillaume Tell is een coproductie met de Metropolitan Opera in New York, waar het in 2018 zal te zien zijn. De opera komt dus waarschijnlijk nog op groot scherm.

Een onvergetelijke dag, zo vonden de vele Vlamingen die de voorstelling bijwoonden.

Slotbeeld uit de opera; © Ruth Walz

Lohengrin in de Deutsche Oper Berlin | Stefan Burke

Vorig jaar ging in de Deutsche Oper Berlin een nieuwe *Lohengrin* in een regie van de Deen Kasper Holten in première. Deze wordt dit seizoen voor een aantal voorstellingen hernomen zoals dit de gewoonte is in de Duitse repertoirehuizen. Holten is reeds bekend voor zijn *Ring* in Kopenhagen en hij is ondertussen de nieuwe intendant geworden van ROH Covent Garden. Een aantal jaren terug verscheen ook van hem een vernieuwende filmversie van *Don Giovanni*. Zijn lezing van *Lohengrin* is politiek en blijft steeds vrij transparant. Twee elementen staan voor hem centraal: de oorlog en Lohengrin als manipulator van de grote massa. Deze visie hoeft ons niet te verbazen want het oorlogsaspect (cf. de strijd tegen de Hongaren) staat centraal in Wagners libretto en de oproepen om ten oorloge te trekken, zijn legio. Ook de verwijzingen naar de strijd tegen de Denen, bleven niet onopgemerkt voor Holten. Lohengrin en Ortrud zijn twee politieke tegenstanders. Bij Holten blijkt Ortrud echter niet volledig een verderfelijke vrouw te zijn, zoals ze meestal wordt afgebeeld. Nee, we krijgen eerder een negatieve invulling van de figuur van Lohengrin. Hij is een echte

politicus – bijna een dictator – die met zijn charisma en engelachtige verschijning (versterkt door de zwanenveren op zijn rug) de massa en Elsa achter zich weet te krijgen. Lohengrin bemint Elsa niet, hij gebruikt haar enkel met als doel de massa in de strijd tegen de Hongaren aan te voeren. Een echte held zou eerst voor de vrouw vechten en dan haar hand vragen, maar Lohengrin doet het omgekeerde: Elsa kan enkel maar het voorstel aanvaarden want niemand anders neemt het voor haar op. Terecht twijfelt Elsa dan ook aan zijn liefde. Waarschijnlijk zat niet Ortrud, maar wel Lohengrin achter de verdwijning van Gottfried. Koning Heinrich kan enkel maar volgen... Hoe dan ook, hetzij Lohengrin de leider is, hetzij Ortrud, het resultaat blijft hetzelfde: de massa wordt meegesleurd in de absurditeit en zinloosheid van het oorlogsvoeren.

Zoals bijna altijd in de Deutsche Oper was de cast goed, maar ze moest enkele dagen voor de voorstelling nog wat aangepast worden. Manuela Uhl heeft een krachtige stem en is zeer goed thuis in muziek uit de 20ste eeuw (Schreker, Strauss, Hindemith) en dat hoor je eigen-

© Deutsche Oper Berlin

© Deutsche Oper Berlin

lijk aan haar stem, maar toch wist haar Elsa me te ontroeren. De rol van Lohengrin ging normaal gezongen worden door Michael König, maar hij werd een week voordien vervangen door de jonge Zweedse heldentenor Michael Weinius. Ik hoorde Weinius reeds eerder in kleine rollen en ik was dan ook wat afwachtend hoe zijn Lohengrin zou klinken. Hij vormde echter de ontdekking van de dag voor mij. Al is zijn Lohengrin niet zo mooi als die van Klaus Florian Vogt of Jonas Kaufmann, toch zit alles goed. Vroeger was hij een bariton, maar hij heeft zich omgeschoold tot tenor. Hierdoor heeft hij een ideale stem voor de grote Wagnerrollen. Het is zeker een naam om te onthouden. Enige minpunt is misschien zijn voorkomen. Hij acteert zeker niet slecht, maar als je kijkt naar de foto's van deze productie met Klaus Florian Vogt, dan ziet de zwanenridder er echt heroïsch en impressionant uit in zijn kostuum. Weinius komt daarentegen wat stuntelig naar voren. Voor de rol van Ortrud was niemand minder dan Waltraud Meier voorzien. Na haar

minder recital in de Munt had ik nooit verwacht dat ze deze rol effectief nog zou zingen, maar ze was echt in goede vorm en kon met haar stemtechniek en acteer-talent imponeren. Voor haar ging het Berlijnse publiek uit de bol. Albert Dohmen moest last minute inspringen als koning Heinrich. Deze bas-bariton was enige jaren terug een zeer goede Wotan en Hans Sachs, maar hij heeft veel van zijn pluimen verloren. Hij zong en acteerde totaal ongeïnspireerd, slechts op enkele momenten hoorde je een flard van zijn vroegere talent. De andere rollen waren prima bezet en ook het koor van de Deutsche Oper klonk weer super en echt Duits. Het orkest onder leiding van huis-dirigent Donald Runnicles was zeker in orde, maar niet echt verfijnd. Verfijning zal echter nooit de specialiteit van deze Amerikaanse dirigent worden, al moet worden gezegd dat voor een dergelijke "Wiederaufnahme" amper gerepeteerd wordt. Alles tezamen was dit een zeer mooie operanamiddag!

© Deutsche Oper Berlin

La Ciboulette in de Opéra Comique | Bernard Huyvaert

Een uitstap naar de Opéra Comique is altijd een belevenis. Je ziet er opera's die elders niet aan bod komen. Zondag 24/02 speelde men *Ciboulette*, een operette van Reynaldo Hahn, een minder bekende componist, die vooral bekend staat om zijn Lieder, "mélodies" om het op zijn Frans te zeggen. Hahn was een vriend en minnaar van Marcel Proust, waarmee we in de ernstige literaire wereld terechtkomen. Maar *Ciboulette* is luchtige operette uit 1923, die nostalgisch terugblijkt op de grote operettetraditie uit het Second Empire, de jaren 1870, toen componisten als Offenbach en de minder bekende Hervé de plak zwaaiden.

Het thema van *Ciboulette* doet denken aan de *Nozze* en de *Barbiere*, want een adellijke en rijke man wordt er verliefd op het boerinnetje Ciboulette. De eerste act speelt zich af in de Les Halles, zoals die er in de 19de eeuw uitzagen. De "Halles" waren de grote aanvoerpunten in Parijs voor vers voedsel. Ze bleven overeind tot 1970, toen de markt naar Rungis verhuisde. Heel wat nostalgie dus en ook een

duidelijke verwijzing naar *Le ventre de Paris* van Emile Zola. Les Halles werd via gestileerde decors van Bernard Fau en Citronelle Dufay mooi geëvoceerd. De regie was in handen van Michel Fau, die ook de knotsgekke rol van La Comtesse de Castiglione voor zijn rol nam.

Proust, Zola, we zijn dus in goed gezelschap. Maar er is ook Rodolfo uit *La Bohème*. In de operette is er een sympathiek personage, een zekere Duparquet. Hij vertelt hoe hij in een ver verleden het bestaan van een bohemien heeft geleid en verliefd werd op een mooi meisje, Mimi, dat aan TBC is omgekomen.....

De Opéra Comique is een klein theater met een verzorgde programmatie. Vorig jaar zagen we er *La Muette de Portici* in een coproductie met De Munt. In de Opéra Comique gingen *Carmen* (1875) en *Pelléas et Mélisande* (1902) in première. Het huis biedt niet noodzakelijk "komische" stukken, maar de naam werd gebruikt voor opera's waar ook het gesproken woord een plaats heeft, zoals in *Carmen*.

Guillemette Laurens, Julien Behr, Julie Fuchs, Jean-Claude Saragosse
© Elisabeth Carecchio

WagnerVrienden VZW

Elisabethlaan 278
8400 OOSTENDE

info@wagnervrienden.be

www.wagnervrienden.be

[www.facebook.com/
wagnervrienden](http://www.facebook.com/wagnervrienden)

Ondernemingsnummer:
0846.548.989

Rekeningnummer:
BE28 3631 0687 2620
BIC BBRUBEBB

Verantwoordelijke uitgever :
WagnerVrienden vzw

De verantwoordelijke uitgever en de Raad van Bestuur zijn niet verantwoordelijk voor de in dit *WagnerNieuws* opgenomen teksten. Elke auteur is individueel verantwoordelijk voor het door hem of haar ondertekende artikel.

Colofon

Hebben meegewerkt aan deze editie:

- Stefan Burke
- Chris Dekeyser
- Bernard Huyvaert
- Francis Van Rossum

Raad van Bestuur WagnerVrienden vzw:

- Voorzitter: Bernard Huyvaert
- Ondervoorzitter: Bruno Vanneste
- Penningmeester: Francis Van Rossum
- Secretaris: Stefan Burke
- Bestuurslid: Jan Verlinden

Stichtend Ambassadeur: Maestro Paolo Carignani

Ambassadeurs: Willem Van der Heyden, Andrew Wise

Lidmaatschap:

- Individueel lidmaatschap: € 40
- Duo-lidmaatschap: € 50
- Jongeren (<31): € 20

Partners van WagnerVrienden vzw: Amarant vzw, de Vrienden van de Vlaamse Opera, Wagnergenuotschap Nederland.

Heb je opmerkingen over of suggesties voor ons magazine? Stuur dan gerust een e-mail naar info@wagnervrienden.be .